

> Retouradres Postbus 30132 2500 GC Den Haag

Aan de voorzitter van de Raad voor
Strafrechtstoepassing en Jeugdbescherming
de heer mr L.A.J.M. de Wit
Postbus 30137
2500 GC DEN HAAG

Directie
Bestuursondersteuning
Juridische Zaken

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 30132
2500 GC Den Haag
www.dji.nl

Contactpersoon
M.C. Mahieu

T 088 072 5000

Ons kenmerk
5744390/13/DJI

Uw kenmerk
RSJ/101/1257/2012/DK/TVV

Bijlagen
1

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

Datum 17 mei 2013
Onderwerp Wijziging Regeling selectie, plaatsing en overplaatsing van
gedetineerden (artikel 20b)

Geachte heer De Wit,

Bij brief van 30 november 2012 heeft uw Raad advies uitgebracht over de
voorgelegde concept-wijziging van de Regeling selectie, plaatsing en
overplaatsing van gedetineerden. Hierbij informeer ik u over de vervolgens
vastgestelde wijziging van artikel 20b van de genoemde regeling. De wijziging is
op 1 maart 2013 in werking getreden (Stcrt. 27 februari 2013, nr. 5022).

De Raad kwam in zijn advies tot de conclusie dat het doorvoeren van de wijziging
ongewenst is. Na het advies in overweging te hebben genomen, is om de
volgende redenen niet afgezien van de voorgenomen wijziging.

Het verwachte effect van de wijziging (bladzijde 2 van het advies)

Zoals is toegelicht bij de regeling, maakt de wijziging deel uit van de maatregelen
om het vertrek uit Nederland van strafrechtelijk gedetineerde vreemdelingen
zonder rechtmatig verblijf te bevorderen. Wat betreft de verwachting van de Raad
dat het profijt van de vroegtijdige overplaatsing naar een inrichting voor
strafrechtelijk gedetineerde vreemdelingen onvoldoende is aangetoond, moet
worden opgemerkt dat de ketenpartners in de Taskforce VRIS van deze maatregel
juist een positief effect verwachten. De Dienst Terugkeer en Vertrek (DT&V), die
de regie voert over het terugkeerproces op de VRIS-locatie, kan eerder beginnen
met de voorbereidingen ten behoeve van terugkeer. Het gaat hier om
voorbereidingen in de brede zin, waaronder bijvoorbeeld het verzamelen van
documentatie en het motiveren van de vreemdeling voor terugkeer. De opbrengst
van deze maatregel kan evenwel pas na de voorgenomen evaluatie worden
aangetoond.

Vorbereiding op de rechtszaak (bladzijde 3 van het advies)

Er zijn op voorhand geen aanwijzingen dat de gedetineerde door de overplaatsing
naar de bijzondere voorziening wordt belemmerd in de voorbereiding op zijn
strafzaak. Daarbij wordt opgemerkt dat de selectiefunctaris bij zijn
plaatsingsbeslissingen, overeenkomstig artikel 15, vierde lid, van de Penitentiaire
beginselenwet, de eventuele aanwijzingen van het openbaar ministerie en de
gerechtelijke autoriteiten in aanmerking neemt. Voorts geldt ook voor de

bezwaren van de Raad in verband met het verloop van de strafrechtsgang, dat de evaluatie moet worden afgewacht.

**Directie
Bestuursondersteuning**
Juridische Zaken

Onschuldpresumptie (bladzijde 3 van het advies)

Uit de nieuwe formulering van het eerste lid van artikel 20b volgt dat de regeling slechts van toepassing kan zijn op gedetineerden die op het moment van overplaatsing naar een inrichting voor strafrechtelijk gedetineerde vreemdelingen geen rechtmatig verblijf in Nederland (meer) hebben.

Datum
12 april 2013

Ons kenmerk
5744390/13/DJI

Minder ruimte voor individualisering, en sociale gevolgen van plaatsing buiten het arrondissement (bladzijden 3 en 4 van het advies)

Het door de Raad gestelde dat er minder ruimte is voor een individuele afweging met betrekking tot de plaatsingsbeslissing, heeft geen aanleiding gegeven om van de regeling tot vervroegde plaatsing in de bijzondere voorziening af te zien. Daarbij is overwogen dat uit het derde lid (nieuw) en het systeem van de wet volgt dat van de plaatsing kan worden afgezien indien een plaatsing elders vanwege (bijzondere) redenen aangewezen is. Voor de stelling van de Raad dat de plaatsing in de bijzondere voorziening meer negatieve gevolgen heeft voor de sociale relaties van de gedetineerde, dan plaatsing in het arrondissement van vervolging, heb ik op voorhand geen aanwijzingen.

Met de aanbevelingen die de Raad heeft gedaan, voor het geval dat de wijziging zou worden doorgevoerd, is als volgt rekening gehouden:

- dat de overplaatsing naar een inrichting voor strafrechtelijk gedetineerde vreemdelingen wordt geëffectueerd vanaf het bevel gevangenhouding (of gevangenneming), is nu tot uitdrukking gebracht in het eerste lid van de bepaling;
- in de toelichting bij het derde lid (nieuw) is verduidelijkt dat er (bijzondere) redenen kunnen zijn om een vreemdeling elders te plaatsen, in plaats van in een inrichting voor strafrechtelijk gedetineerde vreemdelingen;
- in de toelichting is – voor de duidelijkheid - toegevoegd dat het bij de plaatsing alleen gaat om gedetineerden die geen verblijfsrecht (meer) hebben en op wie derhalve een vertrekplicht rust.

Graag verwijs ik u naar de vastgestelde regeling die als bijlage bij deze brief is gevoegd.

Hoogachtend,

De Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie,
namens deze,

E.M. ten Hoorn Boer
Directeur-Generaal Jeugd en Sanctietoepassing

Regeling van de Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie van 20 februari 2013, nr. 5742077/12/DJI, houdende wijziging van de Regeling selectie, plaatsing en overplaatsing van gedetineerden, in verband met de bijzondere opvang voor strafrechtelijk gedetineerde vreemdelingen voor de tenuitvoerlegging van voorlopige hechtenis vóór berechting in eerste aanleg

De Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie,

Gelet op artikel 14, derde lid, van de Penitentiaire beginselenwet;

Besluit:

Artikel I

Artikel 20b van de Regeling selectie, plaatsing en overplaatsing van gedetineerden wordt als volgt gewijzigd:

1. Het eerste lid komt te luiden als volgt:

1. In de inrichtingen of afdelingen voor strafrechtelijk gedetineerde vreemdelingen worden vreemdelingen geplaatst die geen rechtmatig verblijf hebben in Nederland in de zin van artikel 8 van de Vreemdelingenwet 2000 en ten aanzien van wie voorlopige hechtenis ingevolge een bevel van gevangenneming of gevangenhouding, een vrijheidsstraf of een maatregel tot plaatsing in een inrichting voor stelselmatige daders ten uitvoer wordt gelegd.

2. Het derde lid vervalt, onder vernummering van het vierde lid tot derde lid.

Artikel II

Deze regeling treedt in werking met ingang van 1 maart 2013.

Deze regeling zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

De Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie,

Toelichting

In artikel 20b van de Regeling selectie, plaatsing en overplaatsing van gedetineerden is geregeld dat vreemdelingen die na de tenuitvoerlegging van een aan hen opgelegde vrijheidsstraf of isd-maatregel, geen verblijfsrecht in Nederland (meer) hebben, worden geplaatst in speciaal voor deze groep gedetineerden bestemde inrichtingen (de inrichtingen voor strafrechtelijk gedetineerde vreemdelingen). In artikel 20b en de toelichting daarop (Stcrt. 23 maart 2009, nr 56, laatstelijk gewijzigd op 15 april 2011, Stcrt. 13 april 2011, nr 6418) is onderscheid gemaakt tussen gedetineerden die in eerste aanleg zijn veroordeeld, en gedetineerden die in afwachting zijn van berechting in eerste aanleg. De plaatsing in een inrichting voor strafrechtelijk gedetineerde vreemdelingen gold ingevolge het eerste lid enkel met betrekking tot gedetineerde vreemdelingen die in eerste aanleg zijn veroordeeld. Voor voorlopig gehechte vreemdelingen die nog niet in eerste aanleg zijn berecht bleef gelden, behoudens de mogelijkheid die het derde lid bood, dat zij werden geplaatst in het arrondissement van vervolging. Door de wijziging van het eerste lid, en het schrappen van het derde lid, worden voorlopig gehechte vreemdelingen na het afgeven van een bevel tot gevangenneming of gevangenhouding in beginsel geplaatst in een inrichting voor strafrechtelijk gedetineerde vreemdelingen. Voor de plaatsing komen alleen gedetineerden in aanmerking ten aanzien van wie vaststaat dat zij geen rechtmatig verblijf in Nederland (meer) hebben, en op wie derhalve een vertrekplicht rust.

Deze samenplaatsing van voorlopig gehechte vreemdelingen vóór berechting in eerste aanleg maakt deel uit van de maatregelen om de terugkeer naar het land van herkomst te bevorderen¹. De samenplaatsing draagt bij aan het vertrek van illegale vreemdelingen uit Nederland, na het verstrijken van de detentieperiode, omdat in een vroeg stadium door de Dienst Terugkeer en Vertrek (DT&V) een aanvang gemaakt kan worden met de oriëntatie op terugkeer.²

De plaatsing in deze bijzondere opvang betekent dat deze categorie voorlopig gehechten niet wordt geplaatst in een huis van bewaring in het arrondissement waar de vervolging plaatsvindt. De ketenpartners in de Taskforce VRIS ('Vreemdelingen in de strafrechtketen'), onder leiding van het openbaar ministerie, hebben afgesproken de plaatsing in de bijzondere voorziening pas te effectueren wanneer er een bevel gevangenneming of gevangenhouding is gegeven. In de eerste periode van de voorlopige hechtenis is er in verband met het strafvorderlijk onderzoek in het algemeen minder ruimte voor terugkeeractiviteiten van de DT&V. Eind 2013 zal de Task Force VRIS deze werkwijze laten evalueren.

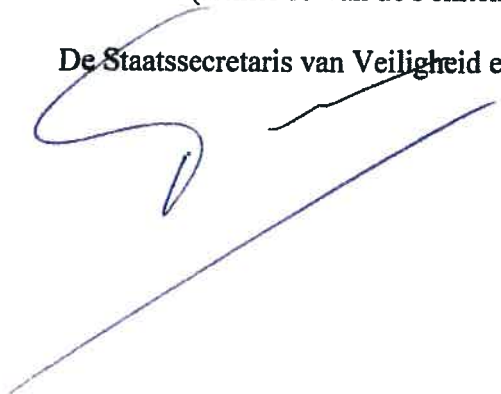
Het vierde lid wordt door deze wijziging vernummerd tot het derde lid. Naar aanleiding van het advies van de Raad voor Strafrechtstoepassing en Jeugdbescherming van 30 november 2012 (kenmerk: RSJ/101/1257/2012/DK/TvV) merk ik op dat plaatsing in een andere inrichting of afdeling kan prevaleren boven de plaatsing in een inrichting als bedoeld in artikel 20b, ook al voldoet de gedetineerde aan de hier gestelde plaatsingscriteria. Als voorbeelden worden in de oorspronkelijke toelichting bij het vierde lid van artikel 20b genoemd de vrouwelijke gedetineerden, de gedetineerden die niet gemeenschapsgeslacht zijn, extreem vluchtgevaarlijk zijn, beheersproblemen veroorzaken of zorg nodig blijken te hebben die alleen elders voorhanden is. Daarnaast kan worden gedacht aan een aanwijzing van het

¹ Zie o.m. Kamerstukken II 2010-2011, 19637, nr. 1436, blz. 1 (brief van 1 juli 2011) en Kamerstukken II 2011-2012, 19637, nr. 1566 (brief van 6 juli 2012).

² brief van 6 juli 2012, blz. 3.

openbaar ministerie, of aan gronden gelegen in de persoon van de betrokkene, zoals ook volgt uit de wet (artikel 15 van de Penitentiaire beginselenwet).

De Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie,

A handwritten signature in blue ink, consisting of a large, stylized 'S' followed by a horizontal line and a diagonal stroke.

C

C